

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 1 / 18

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету

національної безпеки, права та

міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

СЕРГІЄНКО Лариса

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОТЕНЦІАЛИ ЯДЕРНИХ ДЕРЖАВ

ТА ЇХ ВПЛИВ НА ГЕОПОЛІТИЧНУ ТА НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКИ»

для здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»

спеціальності 256 «Національна безпека

(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

освітньо-наукова програма «Національна безпека

(за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин

кафедра національної безпеки, публічного управління та адміністрування

Схвалено на засіданні кафедри
права та правоохоронної діяльності
26 серпня 2024 р., протокол № 8

Завідувач кафедри

Іван Драган

Гарант освітньо-наукової програми

Димитрій ГРИЦИШЕН

Розробник: д.н.д.,у., д.е.н., проф.,
професор кафедри права та правоохоронної діяльності
Димитрій ГРИЦИШЕН

Житомир
2024 р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 2 / 16</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Потенціали ядерних держав та їх вплив на геополітичну та національну безпеку» для здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» освітньо-наукова програма «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 3 / 16

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-науковий ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»	нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1	–
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3	Освітньо-науковий ступінь «доктор філософії»	Лекції	
		28 год.	– год
		Практичні	
		14 год.	– год
		Лабораторні	
		0 год.	– год
		Самостійна робота	
78 год.	– год		
Вид контролю: екзамен			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить – 35 % аудиторних занять, 65 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ OK8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 4 / 16

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни є надання знань щодо формування ядерних держав світу, їх впливу на геополітичну та національну безпеку, функціонування та трансформацію міжнародних механізмів підтримки міжнародного миру та безпеки, особливостей геополітичних стратегій ядерних держав світу. Формування сучасних практичних знань, умінь і навичок щодо аналізу, систематизації та узагальнення наукових досліджень щодо впливу ядерних держав на геополітичну та національну безпеку.

Завдання дисципліни спрямовані на:

- оволодіння знаннями про теоретико-методологічні основи основних концепцій контролю над озброєнням, ядерного стримування, взаємного ядерного знищення, роззброєння та нерозповсюдження ядерної зброї;
- надання сучасних практичних знань про військово-політичні стратегії ядерних держав світу та їх трансформацію на сучасному етапі;
- оволодіння знаннями про правовий статус, структуру та діяльність міжнародних організацій та їх роль у підтримці міжнародного миру та безпеки;
- формування здатностей щодо розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для оптимізації доктрин міжнародної та національної безпеки на сучасному етапі;
- формування здатностей аналізувати військово-економічні потенціали держав світу та виявляти загрози національній безпеці України.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування наступних **компетентностей** за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

СК 10. Здатність досліджувати оборонно-економічні потенціали ядерних держав, їх зовнішню політику, вплив на геополітичну та національну безпеку, а також здійснювати оцінку потенційних загроз та викликів, пов'язаних із ядерною зброєю, і розробляти пропозиції щодо їх уникнення.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів навчання** за спеціальністю 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»:

ПРН 12. Володіти знаннями щодо оборонно-економічних потенціалів ядерних країн світу, вміти здійснювати їх оцінку в контексті впливу на геополітичну та національну безпеку з метою розроблення пропозицій щодо зменшення загроз від використання ядерної зброї у світі.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні **Soft skills**:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 5 / 16

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Ядерна зброя і ядерні програми держав: етапи розвитку і сучасний стан (СК 10, ПРН 12)

1. Ядерні відкриття та ядерні технології. Відкриття та діяльність П'єра і Марії Кюрі, Енріко Фермі, Роберта Оппенгеймера.
2. Створення ядерної зброї, як пріоритет політики США. Урановий комітет. Менгеттенський проект.
3. Наслідки перших випробувань та використання ядерної зброї.
4. Ядерна зброя, як механізм геополітичного впливу США та СРСР в часи холодної війни. Ядерні перегони. Ядерна розрядка.
5. Наслідки Карибської кризи і основні міжнародні домовленості щодо контролю над ядерною зброєю.

Тема 2. Концепції ядерного стримування і взаємного ядерного знищення (СК 10, ПРН 12)

1. Політика ядерного стримування як геополітична теорія.
2. Формування політики ядерного стримування. «Довга телеграма» Джорджа Кеннона. Доктрина Трумана.
3. Ядерне стримування у військово-політичних стратегіях ядерних держав.
4. Основні проблеми в реалізації політики ядерного стримування.
5. Концепція гарантованого взаємного знищення.
6. Ядерне стримування в політиці США та росії в сучасній системі міжнародних відносин.

Тема 3. Ядерне роззброєння та режим нерозповсюдження (СК 10, ПРН 12)

1. Теорія контролю над озброєнням, основні проблеми міжнародно-правового контролю над озброєнням.
2. Основні міжнародно-правові договори про контроль над ядерним озброєнням. Договір про нерозповсюдження ядерної зброї. Договір Тлателолько. Переговори про обмеження стратегічних озброєнь (SALT).
3. Міжнародно-правовий режим нерозповсюдження ядерної зброї та проблеми його дотримання на сучасному етапі.

Тема 4. Міжнародні організації та їх роль у підтримці міжнародного миру та безпеки (СК 10, ПРН 12)

1. Ліга націй: історія створення, діяльність, правовий статус.
2. Організація об'єднаних націй: створення, діяльність, роль ООН у забезпечення міжнародної безпеки. Роль США у створенні та діяльності ООН.
3. Перспективи реформування ООН.
4. Рада безпеки ООН: основні принципи та вплив держав-засновників.
5. МАГАТЕ: напрямки діяльності та особливості роботи на сучасному етапі.
6. Вплив ядерних держав на формування та діяльність міжнародних організацій.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 6 / 16

Тема 5. НАТО в системі пріоритетів ядерних держав (СК 10, ПРН 12)

1. Геополітичне підґрунтя створення і розвитку НАТО.
2. Цілі та завдання НАТО в сучасній системі міжнародної безпеки.
3. Основні робочі принципи в діяльності НАТО. Структура і головні робочі органи НАТО. Військові структури НАТО.
4. Політики безпеки ядерних держав в рамках НАТО.
5. Вплив та роль США щодо діяльності НАТО.
6. Варшавський договір 1955 р. як спроба вибудувати геополітичну противагу НАТО.
7. Особливості співпраці Україна-НАТО.

Тема 6. Концепції зовнішньої політики США та їх роль у системі міжнародної безпеки (СК 10, ПРН 12)

1. Витоки та особливості формування зовнішньої політики США.
2. Доктрина Монро. Концепція «ізоляціонізму».
3. Особливості геополітики США під час Другої світової війни.
4. Доктрина Трумена. Політика стримування. Холодна війна.
5. Геополітичне протистояння США, росії і КНР на сучасному етапі.
6. Геополітична підтримка України під час російсько-Української війни.

Тема 7. Геополітичний вимір зовнішньої політики КНР (СК 10, ПРН 12)

1. Основні вектори геостратегії КНР. Геополітична ідея «Великого Китаю».
2. Стратегічне протистояння США і КНР на сучасному етапі.
3. Геополітична проблема Тайваню.
4. Геостратегія КНР в Центральній Азії і її вплив на регіональну безпеку.
5. Китайсько-індійські взаємини в контексті регіональної безпеки.
6. Політико-економічні аспекти стратегії КНР в Африці.
7. Латиноамериканський вектор політики КНР.

Тема 8. Геополітичні стратегії Індії і Пакистану (СК 10, ПРН 12)

1. Цілі і завдання зовнішньополітичних стратегій Індії.
2. Безпекова політика Індії в регіоні Південної Азії.
3. Трансформація взаємин Індії та США і їх стан на сучасному етапі.
4. Протистояння між Індією та КНР. Китайсько-індійський конфлікт в регіоні Ладакх.
5. Особливості геополітики Індії в умовах російсько-української війни.
6. Індо-Пакистанський конфлікт. Проблема Кашміру.
7. Регіональні виміри зовнішньої політики Пакистану.
8. Особливості ядерної програми Пакистану в глобальній системі нерозповсюдження ядерної зброї.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 7 / 16

Тема 9. Місце і роль Франції в архітектурі європейської безпеки (СК 10, ПРН 12)

1. Еволюція ядерної політики і ядерної стратегії Франції.
2. Франко-американські відносини, доктрина розширеного стримування.
3. Оборонна доктрина Франції – «Біла книга з питань оборони Франції».
4. Роль Франції, як ядерної держави, у підтримці колективної безпеки в Європі на сучасному етапі.
5. Франція і Північноатлантичний альянс: особливості партнерства.
6. Особливості геополітики Франції в Середземноморському регіоні та на Близькому Сході.

Тема 10. Велика Британія в сучасних геополітичних процесах (СК 10, ПРН 12)

1. Зовнішньополітичні стратегії Великої Британії у другій пол. ХХ ст. Геополітика Великої Британії щодо Співдружності націй та країн «третього світу».
2. Місце і роль Великої Британії у формуванні Спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС.
3. Фактор Brexit у зовнішній політиці Великої Британії, наслідки для Європейського Союзу та політики безпеки ЄС.
4. Пріоритети зовнішньої політики Великої Британії в сучасних геополітичних реаліях.
5. Зовнішньополітична і воєнна доктрина Великої Британії «Велика Британія в Епоху конкуренції».
6. Україна і Велика Британія під час російсько-української війни. Угода про сторічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії.

Тема 11. Гібридні війни як механізм геополітичної експансії росії (СК 10, ПРН 12)

1. Витоки та особливості формування зовнішньої політики росії. Основні принципи зовнішньої політики СРСР щодо країн радянської зони впливу.
2. Інтеграційна політика росії щодо нових незалежних держав.
3. СНД, ЄАЕС, ОДКБ, БРІКС, як інструменти реалізації геостратегії росії.
4. Зовнішньополітичні інструменти геостратегії росії під час російсько-української війни.
5. Російсько-північнокорейські взаємини на сучасному етапі та ризики для регіональної і міжнародної безпеки.
6. Геостратегічний вектор росії на співпрацю з Китаєм.

Тема 12. Зовнішня політика Ізраїлю і міжнародно-політична ситуація на Близькому Сході (СК 10, ПРН 12)

1. Арабо-ізраїльський конфлікт та його геополітичні наслідки. Роль провідних держав світу та міжнародних організацій у його врегулюванні.
2. Палестинська проблема та міжнародно-правові механізми її врегулювання.
3. Ізраїльсько-палестинський конфлікт на сучасному етапі: основні плани щодо врегулювання.
4. Проблема ядерного статусу Ізраїлю.
5. Ядерні програми Ірану як чинник ірано-ізраїльських відносин.
6. Америко-ізраїльські відносини: безпековий вимір.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/(ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 8 / 16

Тема 13. Національна безпека України в контексті політики ядерних держав (СК 10, ПРН 12)

1. Еволюція підходів України до забезпечення національної безпеки.
2. Україна в пострадянському геополітичному просторі. Політика багатовекторності. Збігнев Бжезінський та Самуель Гантінгтон про місце і роль України в системі глобального балансу сил.
3. Правові й організаційні механізми забезпечення національної безпеки України.
4. Будапештський меморандум в контексті ядерного роззброєння України.
5. НАТО і проблеми національної безпеки України на сучасному етапі.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота	Усього	Лекційні	Практичні	Самостійна робота
МОДУЛЬ 1 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1								
Тема 1. Ядерна зброя і ядерні програми держав: етапи розвитку і сучасний стан	8	2	–	6	–	–	–	–
Тема 2. Концепції ядерного стримування і взаємного ядерного знищення	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 3. Ядерне роззброєння та режим нерозповсюдження	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 4. Міжнародні організації та їх роль у підтримці міжнародного миру та безпеки	11	4	1	6	–	–	–	–
Тема 5. НАТО в системі пріоритетів ядерних держав	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 6. Концепції зовнішньої політики США та їх роль у системі міжнародної безпеки	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 7. Геополітичний вимір зовнішньої політики КНР	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 8. Геополітичні стратегії Індії і Пакистану	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 9. Місце і роль Франції в архітектурі європейської безпеки	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 10. Велика Британія в сучасних геополітичних процесах	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 11. Гібридні війни як механізм геополітичної експансії росії	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 12. Зовнішня політика Ізраїлю і міжнародно-політична ситуація на Близькому Сході	9	2	1	6	–	–	–	–
Тема 13. Національна безпека України в контексті політики ядерних держав	9	2	1	6	–	–	–	–
Модульний контроль	2	–	2	–	–	–	–	–
ВСЬОГО	120	28	14	78	–	–	–	–

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 9 / 16

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Денна форма	Заочна форма
МОДУЛЬ 1 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1			
1	Тема 1. Ядерна зброя і ядерні програми держав: етапи розвитку і сучасний стан	–	–
2	Тема 2. Концепції ядерного стримування і взаємного ядерного знищення	1	–
3	Тема 3. Ядерне роззброєння та режим нерозповсюдження	1	–
4	Тема 4. Міжнародні організації та їх роль у підтримці міжнародного миру та безпеки	1	–
5	Тема 5. НАТО в системі пріоритетів ядерних держав	1	–
6	Тема 6. Концепції зовнішньої політики США та їх роль у системі міжнародної безпеки	1	–
7	Тема 7. Геополітичний вимір зовнішньої політики КНР	1	–
8	Тема 8. Геополітичні стратегії Індії і Пакистану	1	–
9	Тема 9. Місце і роль Франції в архітектурі європейської безпеки	1	–
10	Тема 10. Велика Британія в сучасних геополітичних процесах	1	–
11	Тема 11. Гібридні війни як механізм геополітичної експансії росії	1	–
12	Тема 12. Зовнішня політика Ізраїлю і міжнародно-політична ситуація на Близькому Сході	1	–
13	Тема 13. Національна безпека України в контексті політики ядерних держав	1	–
14	Модульний контроль	2	–
РАЗОМ		14	–

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	2	3	4
МОДУЛЬ 1 ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1			
1	Тема 1. Ядерна зброя і ядерні програми держав: етапи розвитку і сучасний стан – Наслідки Карибської кризи і основні міжнародні домовленості щодо контролю над ядерною зброєю	6	–
2	Тема 2. Концепції ядерного стримування і взаємного ядерного знищення – Основні проблеми в реалізації політики ядерного стримування	6	–
3	Тема 3. Ядерне роззброєння та режим нерозповсюдження – Теорія контролю над озброєнням, основні проблеми міжнародно-правового контролю над озброєнням	6	–
4	Тема 4. Міжнародні організації та їх роль у підтримці міжнародного миру та безпеки – Вплив ядерних держав на формування та діяльність міжнародних організацій	6	–
5	Тема 5. НАТО в системі пріоритетів ядерних держав – Особливості співпраці Україна-НАТО	6	–
6	Тема 6. Концепції зовнішньої політики США та їх роль у системі міжнародної безпеки – Геополітична підтримка України під час російсько-Української війни	6	–
7	Тема 7. Геополітичний вимір зовнішньої політики КНР – Геополітична проблема Тайваню	6	–

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024	
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 10 / 16	
1	2			3	4
8	Тема 8. Геополітичні стратегії Індії і Пакистану Безпекова політика Індії в регіоні Південної Азії			6	–
9	Тема 9. Місце і роль Франції в архітектурі європейської безпеки – Франко-американські відносини, доктрина розширеного стримування			6	–
10	Тема 10. Велика Британія в сучасних геополітичних процесах – Пріоритети зовнішньої політики Великої Британії в сучасних геополітичних реаліях			6	–
11	Тема 11. Гібридні війни як механізм геополітичної експансії росії – Геостратегічний вектор росії на співпрацю з Китаєм			6	–
12	Тема 12. Зовнішня політика Ізраїлю і міжнародно-політична ситуація на Близькому Сході – Американо-ізраїльські відносини: безпековий вимір			6	–
13	Тема 13. Національна безпека України в контексті політики ядерних держав – НАТО і проблеми національної безпеки України на сучасному етапі			6	–
ВСЬОГО				78	–

7. Індивідуальні завдання

Завдання 1: Підготуйте доповідь для міжнародного симпозіуму про розвиток ядерних програм Ірану та Північної Кореї. Проаналізуйте причини їхнього розвитку, реакцію міжнародної спільноти та можливі наслідки для глобальної безпеки.

Хід виконання завдання:

- Дослідити історію ядерних програм цих країн;
- Описати санкції та заходи, які вживали ООН та інші держави;
- Запропонувати можливі сценарії розвитку ситуації.

Завдання 2: Ви є радником Ради національної безпеки країни-члена НАТО. Розробіть аналітичний меморандум щодо ефективності концепції взаємного ядерного стримування в сучасних міжнародних відносинах.

Хід виконання завдання:

- Проаналізуйте, як ця концепція працювала під час Холодної війни;
- Оцініть чи вона залишається актуальною сьогодні;
- Запропонуйте альтернативні підходи до глобальної безпеки.

Завдання 3: Ви представляєте міжнародну організацію з ядерного роззброєння. Розробіть пропозиції щодо реформування Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ) для підвищення його ефективності.

Хід виконання завдання:

- Визначте основні виклики для ДНЯЗ.
- Запропонуйте механізми контролю за ядерною зброєю.
- Оцініть роль міжнародних інспекцій.

Завдання 4: Змодельуйте рольову гру, де ви – представник ООН, який має вирішити кризу в країні, що перебуває на межі громадянської війни.

Хід виконання завдання:

- Опишіть механізми миротворчої місії;
- Запропонуйте план дій щодо припинення конфлікту;
- Визначте, які країни можуть виступати посередниками.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 11 / 16

Завдання 5: Напишіть аналітичний звіт про роль НАТО в ядерній політиці США та Франції. Оцініть, як Альянс сприяє збереженню міжнародної безпеки.

Хід виконання завдання:

- Визначте основні ядерні стратегії НАТО;
- Проаналізуйте політику США, Великої Британії та Франції щодо ядерної зброї;
- Наведіть власні прогнози щодо майбутнього ядерного стримування НАТО.

Завдання 6: Складіть меморандум для уряду вашої країни щодо впливу зовнішньої політики США на регіональну безпеку в Східній Європі.

Хід виконання завдання:

- Оцініть політику США у відносинах з НАТО та ЄС;
- Проаналізуйте військову підтримку України, Польщі, Балтійських країн;
- Запропонуйте рекомендації для уряду вашої країни.

Завдання 7: Розробіть сценарій можливого розвитку конфлікту між Китаєм і Тайванем. Які сили можуть вплинути на його вирішення?

Хід виконання завдання:

- Визначте фактори, що сприяють загостренню;
- Оцініть роль США та союзників у конфлікті;
- Запропонуйте варіанти мирного врегулювання.

Завдання 8: Проаналізуйте можливість нового загострення між Індією та Пакистаном через Кашмір. Які дипломатичні кроки можуть допомогти уникнути війни?

Хід виконання завдання:

- Опишіть сучасний стан конфлікту;
- Визначте інтереси великих держав у регіоні;
- Запропонуйте міжнародний механізм деескалації.

Завдання 9: Складіть доповідь про сучасну оборонну політику Франції в контексті європейської безпеки.

Хід виконання завдання:

- Визначте ключові напрями оборонної стратегії Франції;
- Оцінити її роль у НАТО та ЄС;
- Проаналізуйте французько-британське військове співробітництво.

Завдання 10: Визначте наслідки Brexit для європейської безпеки та оборонної політики Великої Британії.

- Оцініть роль Британії у формуванні політики безпеки ЄС після Brexit;
- Дослідіть її відносини з НАТО;
- Запропонуйте перспективні напрями міжнародного співробітництва.

Завдання 11: Розробіть стратегію інформаційного протистояння російській пропаганді у країнах Європи.

Хід виконання завдання:

- Визначити основні методи гібридної війни росії.
- Описати засоби протидії дезінформації.
- Запропонувати механізми міжнародної координації.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ OK8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 12 / 16

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
ПРН 12. Володіти знаннями щодо оборонно-економічних потенціалів ядерних країн світу, вміти здійснювати їх оцінку в контексті впливу на геополітичну та національну безпеку з метою розроблення пропозицій щодо зменшення загроз від використання ядерної зброї у світі	– Вербальні методи (лекція, пояснення); – Практичні методи (виконання практичних завдань); – Ситуаційний метод; Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
ПРН 12. Володіти знаннями щодо оборонно-економічних потенціалів ядерних країн світу, вміти здійснювати їх оцінку в контексті впливу на геополітичну та національну безпеку з метою розроблення пропозицій щодо зменшення загроз від використання ядерної зброї у світі	усне опитування, відповіді на проблемні запитання, перевірка виконання домашніх завдань, тестування, перевірка виконання та захист індивідуальних завдань, перевірка виконання завдань модульного контролю, екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

– поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі написання модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 13 / 16

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	48	–
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	12	–
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій	10	–
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	–

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання практичних робіт	34	–
Виконання тестових завдань	14	–
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	48	–

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти денної форми навчання	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю	40
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14 / 16

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 15 / 16

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Ядерна зброя	Nuclear weapons
2	Глобальний ядерний порядок	Global nuclear order
3	Політика росії	Foreign/nuclear policy of the Russian Federation
4	Режим нерозповсюдження ядерної зброї	Nuclear non-proliferation regime
5	Російсько-українська війна	Russia's war against Ukraine
6	Ядерний обмін	Nuclear sharing
7	Євроатлантична система безпеки	Euro-Atlantic security system
8	Контроль над озброєннями	Arms control
9	Договір про нерозповсюдження ядерної зброї	Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons
10	Взаємне гарантоване знищення	Mutually assured destruction
11	Ракетно-ядерні програми	Nuclear missile programs
12	Міжнародна безпека	International security
13	Організація Північноатлантичного договору	North Atlantic Treaty Organization
14	Нерозповсюдження ядерної зброї	Nuclear nonproliferation
15	Гонка озброєнь	Arms race
16	Роззброєння	Disarmament
17	Мирне використання ядерної енергії	Peaceful use of nuclear energy
18	Атомна енергетика	Nuclear energy
19	Атомна електростанція	Nuclear power plant
20	Радіоактивні відходи	Radioactive waste
21	Відпрацьоване ядерне паливо	Spent nuclear fuel
22	Нерозповсюдження ядерних матеріалів	Non-proliferation of nuclear materials

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 16 / 16

12. Рекомендована література

Основна література

1. Політичні проблеми міжнародної безпеки у сфері протидії розповсюдженню ядерної зброї (кінець ХХ – початок ХХІ століть): монографія / за редакцією Кудряченка А.І., Потехіна О.В. – Київ: ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2019. – 240 с. URL: <https://ivinas.gov.ua/images/978-966-02-8814-0.pdf>

2. Ядерна безпека: міжнародний та національний вимір монографія Адамович С.В., Грицан О.А., Загурський О.Б., Книш В.В., Климончук В.Й. та ін. Видавництво КНТ, Київ, 2017, 223 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/29121/1/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%9E.%D0%91._%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4.%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BD%D0%B0%D1%86.%20%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%96%D0%BD.%20%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D1%82%D1%8C%20%D0%B7%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%80.%20%D1%8F%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B7%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%97_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B4%D1%96%D0%BB%20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%97.pdf

3. Особливості реалізації міжнародного та національного законодавства про ядерну зброю: монографія / С.В. Адамович, О.А. Грицан, І.Р. Пташник, І.І. Петровська, В.І. Розвадовський (заг. ред.); Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника — Івано-Франківськ. – 2017. – 294й с. URL: <https://kkmtap.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/75/2018/03/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F-%D0%AF%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%8F.pdf>

4. Геополітика в постатях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія» / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 786 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/31364/1/%D0%9C.%D0%92%D0%B5%D0%B3%D0%B5%D1%88%2C%20%D0%9C.%D0%9F%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%87%D0%B0%D0%BA%2C%20%D0%92.%20%D0%9F%D0%B5%D1%82%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BE.%20%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>

5. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посіб. [Електронний ресурс] / В. Ю. Дронов ; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2022. – 132 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/5ac8fd52-68ae-4d64-bbf1-9f867afa888c>

6. Коваль І. М. Світова політика та міжнародні відносини ХХ-ХХІ століть : навчально-методичний посібник / І. М. Коваль, Ю. І. Майстренко ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса : Астропринт, 2021. 120 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0c4a9a50-8d6b-43e9-9bc6-538c531baa2a/content>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.06- 05.01/256.00.1/ДФ/ ОК8-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 17 / 16

Допоміжна література

1. Аналітична доповідь Центра Разумкова «Роль і місце України в перспективних європейській та євроатлантичній системах безпеки». Київ. 2022 р. URL: https://razumkov.org.ua/images/2022/11/16/2022_Rolj_i_mistce_Ukr.pdf
2. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень «Перспективи розвитку українсько-індійських відносин. URL: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2022-07/ad-india-07-07-2022-gotove.pdf>
3. Геополітичні аспекти впливу на хід війни РФ проти України. Доповідь. Національний інститут стратегічних досліджень. 2022 р. URL: https://www.academia.edu/87950346/_Reviewed_%D0%93%D0%B5%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8_%D0%B2%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D1%83_%D0%BD%D0%B0_%D1%85%D1%96%D0%B4_%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8_%D0%A0%D0%A4_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8
4. Велика гра КНР за глобальне лідерство: історичні корені, сучасні інструменти, майбутні наслідки. Аналітична доповідь Центра Разумкова. Київ. 2023 р. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/velyka-gra-knr-za-globalne-liderstvo-istorychni-koreni-suchasni-instrumenty-maibutni-naslidky>
5. Сергій Плохій. Ядерне безумство. Історія Карибської кризи. – Київ : КСД, 2022 – 368 с.
6. Корсунський С. Як нації відновлюються: досвід Східної Азії. Київ : Віват, 2023. 192 с.
7. Їжак О. Ядерне стримування і ядерний шантаж у політиці рф // Стратегічна панорама. К., 2022. Спец. вип. С.111-126 URL: <https://niss.gov.ua/news/statti/yadernestrymuvannya-i-yadernyy-shantazh-u-politytsi-rf>

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Дистанційний курс «Про НАТО». URL: <https://vumononline.ua/course/pro-nato/>
2. Офіційний інтернет-сайт НАТО. URL: <https://www.nato.int/>
3. Офіційний інтернет-сайт ООН. URL: <https://www.un.org/>
4. Статут ООН.
URL: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/U%20Charter_Ukrainian.pdf
5. Офіційний сайт МАГАТЕ. URL: <https://www.iaea.org/>
6. Угода про сторічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії. URL: <https://www.president.gov.ua/news/ugoda-pro-storichne-partnerstvo-mizh-ukrayinoyu-ta-spoluchen-95461>
7. Договір про нерозповсюдження ядерної зброї від 1 липня 1968 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_098#Text
8. Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_158#Text
9. Північноатлантичний договір від 4 квітня 1949 р. URL: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/official_texts_17120.htm
10. Закон України «Про національну безпеку України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>